

Försvarsdepartementet
Enheten för det militära försvaret
Er ref: Fö2008/3334/MIL

103 33 Stockholm

Yttrande över rapporten ”Ett användbart och tillgängligt försvar – Stödet till Försvarmakten” från Stödutredningen (Fö 2009:A)

Arbetsgivarverket utgår i sitt yttrande från ett arbetsgivarperspektiv.

Omställningen av kärnverksamheten (Försvarmakten och dess uppdrag) har varit omfattande under flera decennier genom flera försvarsbeslut. Utredningens uppdrag har varit att se över Stödet till Försvarmakten och utredningen innehåller förslag på förändringar av Försvarmaktens stödverksamheter, både avseende interna (Högkvarteret, FMLOG) och externa (FMV, FOI, Förvarshögskolan, Pliktverket) stödverksamheter. Omslutningen för detta stöd redovisas för 2008 uppgå till 10 miljarder kronor.

Arbetsgivarverket avstår från att bedöma förslagen till ändringar sammantaget eller var för sig, inte heller de möjliga besparingar som utredningen anger. Inom vårt arbetsgivarpolitiska uppdrag har Arbetsgivarverket beredskap för att medverka i den kommande förändringsprocessen.

Tidsaspekten

Utredningens förslag leder till ett omfattande omställningsarbete. Av erfarenhet vet vi att processer av detta slag är tidsödande och måste genomföras med beaktande av det komplexa arbetsrättsliga regelverk som omgärdar processen. Om utredarens ambition ska uppnås, att huvuddelen av omstruktureringsbesluten ska fattas 2010, är det viktigt att omstruktureringsarbetet påbörjas snarast.

Utredaren menar att de besparingsåtgärder som föreslås i kapitel 3 och 4 ska genomföras inom rådande myndighetsstruktur och därefter ska kvarvarande verksamheter övergå till den nya Stödmyndigheten. Här vill Arbetsgivarverket framhålla att myndigheterna har att ansvara för sin egen planerade omställning intill den tidpunkt då beslut fattas som medför att reglerna om övergång av verksamhet enligt 6b§ lag (1982:80) om anställningsskydd (LAS) blir tillämpliga. Efter beslut

som leder till en tillämpning av reglerna i LAS om övergång av verksamhet inträder ett uppsägningsförbud, enligt 7§ 3 stycket LAS som innebär att överlåtaren inte får genomföra uppsägningar för förvärvarens räkning.

Arbetsgivarverket vill betona vikten av att beslut fattas på sådant sätt att det tydligt framgår om omställningsarbetet sker inom ramen för rådande myndighetsstruktur och när reglerna om verksamhetsövergång enligt LAS blir tillämpliga.

Arbetsgivarverket vill också påminna om att regeringen tydligt visar på de verksamheter inom respektive myndighet som berörs av omställningen och på vilket sätt verksamheten berörs – avveckling eller övergång av verksamhet.

Kostnader för omställningsarbete

Trygghetsavtalet skapar möjligheter till omställning för enskilda medarbetare vid övertalighet. Det är värt att peka på att kostnaderna för omställning inom ramen för Trygghetsavtalet kan bli avsevärda. Med den åldersstruktur som finns inom Försvarsmakten är det sannolikt att omställningsprocessen leder till många avgångar med pensionsersättning med stöd av Trygghetsavtalet och kostnaden för detta belastar arbetsgivaren fullt ut det år beslutet fattas.

Utredningen redovisar att regeringen anser att omställnings- och avvecklingskostnader som uppstår vid myndigheterna måste hanteras i den takt ekonomin medger. Arbetsgivarverket vill framhålla att höga omställningskostnader hotar medföra att de beräknade effektivitetsvinsterna kan fördröjas samtidigt som effektivitetsförluster kan uppstå i verksamheterna med en längre period av osäkerhet.

Försvarsmaktens centrala ledning

Arbetsgivarverket vill peka på en otydlighet i förslaget. I utredningen räknas upp dels vilka resurser som ska finnas i Högkvarteret, dels att vissa resurser för strategisk planering och långsiktig inriktning ska föras över till Försvarsdepartementet. I förslaget avseende vilka resurser som ska finnas i Högkvarteret finns dock inte angivet strategisk planering och långsiktig inriktning. Ur ett myndighetsledningsperspektiv, tillika ur ett arbetsgivarpolitiskt perspektiv, skulle det te sig märkligt om det inte bedrevs något arbete kring strategisk planering och långsiktig inriktning vid Högkvarteret. Detta gäller inte minst en verksamhet som är så beroende av långsiktig och strategisk kompetensförsörjning.

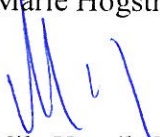
Utredningen föreslår att delar av den förvarsekonomiska kompetensen vid FOI förs över till Försvarsdepartementet, alternativt till Statskontoret. En förstärkt förvarsekonomisk kompetens inom Försvarsdepartementet eller vid en analys- och utvärderingsmyndighet som Statskontoret skulle enligt utredningen bidra till att förbättra den ekonomiska styrningen och uppföljningen inom försvarssektorn i allmänhet och av Försvarsmaktens verksamhet i synnerhet.

Arbetsgivarverket avstår från att bedöma om det är lämpligt att flytta resurser med försvarsekonomisk kompetens från stödmyndigheten till Försvarsdepartementet. Däremot ser Arbetsgivarverket ett värde i att en extern aktör, utöver Försvarsmakten och Försvarsdepartementet, också har en försvarsekonomisk kompetens. Denna aktör, t ex Statskontoret eller en specifik utvärderingsmyndighet, skulle ha uppdraget att analysera, följa upp och utvärdera Försvarsmaktens ekonomi till stöd för både Försvarsmaktens ledning och Försvarsdepartementet.

Övrigt

Arbetsgivarverket delar i hög grad utredarens oro för de kostnader som omställningen kan medföra. Arbetsgivarverket vill också betona vikten av att arbeta skyndsamt med omställningen och vill i likhet med utredaren särskilt peka på de krav som i samband därmed kommer att ställas på Försvarsmakten som arbetsgivare.

Beslut i detta ärende har fattats av ställföreträdande generaldirektören Nils Henrik Schager. Vid den slutliga handläggningen deltog enhetschefen Elisabet Sundén Ingeström, rådgivare Anders Andersson, utredare Robert Cloarec och rådgivare Marie Högström, föredragande

Nils Henrik Schager

Marie Högström